

Asia: VN/1014/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kielitutkintoja koskevan lainsäädännön muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat, KT kannattaa hallituksen esitystä muuttaa yleisistä kielitutkinnoista annettua lakia ja julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annettua lakia. Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan nykyisen valtionhallinnon kielitutkintojärjestelmän (VKT) lakkauttamista ja sulauttamista osaksi yleisiä kielitutkintoja (YKI). KT pitää yhden kielitutkintojärjestelmän mallia selkeänä. Yhden kielitutkintojärjestelmän malli mahdollistaisi resurssien kohdentamisen paremmin sekä helpottaisi tutkinnon suorittajien ja työnantajien toimintaa.

Hallituksen esityksen luonnoksen mukaan kotimaisten kielten tutkintojen suorittajien määrän odotetaan kasvavan hallitusohjelmassa kirjattujen uusien käyttötarkoitusten myötä. Jatkossa kielitutkintoa tarvitaan muun muassa kielitaidon osoittamiseksi osana pysyvän oleskeluluvan hakuprosessia. Opetushallituksen esiselvityksen mukaan yleisten kielitutkintojen arvioinnin valmistuminen kestää nykyisin noin kaksi kuukautta. Yleisten kielitutkintojen prosessin kesto tutkintoon ilmoittautumisesta tutkintotodistuksen saamiseen on noin neljä kuukautta. Kielitesti ja tutkintotodistukset ovat edelleen paperisia.

KT pitää erittäin kannatettavana tutkintotilaisuuksien määrien lisäämistä osana uudistusta, sillä järjestelmä on jo nykyisillä osallistujamäärillä ollut jatkuvasti ruuhkautunut. Kielitutkintojen vähäiset suoritushakumatkat, ilmoittautumisen ruuhkautuminen sekä tutkinnon kokonaisprosessin pitkä kesto hidastaa työskentelyn aloittamista aloilla, joissa ammattihenkilön riittävä kielitaito osoitetaan useimmiten yleisellä kielitutkinnolla. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöillä. Tutkintojen järjestäminen nykyistä tiheämmin sekä suoritusten mahdollistaminen useammilla paikkakunnilla parantaisi merkittävästi kielitutkintojen saavutettavuutta.

KT kannattaa hallituksen esitysluonnoksessa esitettyä ehdotusta osakokeen suorittamisen mahdollistamisesta. Tällöin henkilö voisi suorittaa itselleen tarpeellisen osakokeiden yhdistelmän koko tutkinnon suorittamisen sijaan. Osakokeen suorittamisen mahdollistaminen vähentäisi järjestelmää kuormittavia tarpeettomia koesuorituksia.

KT pitää tärkeänä, että tutkintoprosessi digitalisoidaan kokonaisuudessaan. Lisäksi KT kannattaa luonnoksen ehdotusta siirtyä sähköisiin todistuksiin Oma Opintopolku- järjestelmän kautta, jotta tieto tutkinnon tuloksesta saavuttaa kokeen suorittajan sekä mahdollisen työnantajan nykyistä merkittävästi nopeammin.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan muutokset tulisivat voimaan jo 1.1.2026. KT kiinnittää huomiota muutosten ja digitalisaation kehittämiseksi asetettuun tiukkaan aikatauluun. Siirtymävaiheen sujuvuuden varmistamiseksi on tärkeää huolehtia siitä, että kokeen suorittamiseen on riittävästi aikoja ja arvioijia. Jos uusi järjestelmä ei toimi moitteettomasti samaan aikaan, kun osallistujamäärien odotetaan kasvavan, voi kielitutkinnon puuttumisesta aiheutua viivästyksiä, jotka johtavat työnantajille tarpeettomiin lisäkustannuksiin.

Puistolahti Assi
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT